

Η σημασία της εορτής του Σταυρού

[/ Ορθόδοξη πίστη](#)

Οι ορθόδοξοι πιστοί τιμούμε με ιδιαίτερο τρόπο την αγία ημέρα της Υψώσεως του Σταυρού του Κυρίου μας. Η ιερές ακολουθίες έχουν πανηγυρικό χαρακτήρα, ενώ έχει θεσπισθεί αυστηρή νηστεία. Κατακλύζουμε του ιερούς ναούς προκειμένου να προσκυνήσουμε τον Τίμιο Σταυρό και να αντλήσουμε δύναμη και χάρη ουράνια από αυτόν.

Παίρνουμε μαζί μας κλώνους βασιλικού ως ευλογία και τον εναποθέτουμε στα εικονίσματα ως ελιξίριο κατά του κακού. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η τιμή και η προσκύνηση του Σταυρού είναι προσκύνηση του ίδιου του Εσταυρωμένου Λυτρωτή μας Χριστού και όχι ειδωλολατρική πράξη, όπως κακόβουλα μας κατηγορούν οι ποικιλώνυμοι αιρετικοί. Ο Σταυρός του Κυρίου μας είναι το καύχημά μας, το νικηφόρο λάβαρο κατά του μεγαλύτερου εχθρού μας, του διαβόλου, το αήττητο όπλο κατά του πολυπρόσωπου κακού. Με ένα στόμα και με μια καρδιά ψάλλουμε τον υπέροχο παιάνα – τροπάριο της μεγάλης εορτής: «Σώσον Κύριε τον λαόν Σου και ευλόγησον την κληρονομίαν Σου».

Το Ιερότερο σύμβολο του χριστιανισμού είναι ο Τίμιος Σταυρός, η σημαία και το λάβαρο της Εκκλησίας. Μία φορά ήταν όργανο θανατικής εκτελέσεως των κακούργων και των ατίμων, ξύλο κατασχύνης και κατάρας. Από τότε όμως που επάνω σ' αυτόν πέθανε ο αναμάρτητος Σωτήρας του κόσμου, ο Σταυρός έγινε «τίμιον ξύλον». Από τότε το σχήμα του χαράσσεται πάνω στους τάφους των χριστιανών στις κατακόμβες και, μετά τους διωγμούς, στολίζει τα στέμματα των χριστιανών βασιλέων, υψώνεται επάνω στις εκκλησίες και παντού είναι το φυλακτό και το στολίδι των χριστιανών.

Γι' αυτό κάθε 14η Σεπτεμβρίου, που γιορτάζουμε την εύρεση του Τιμίου Σταυρού στα Ιεροσόλυμα από την Αγία Ελένη και την ύψωση του, ψάλλει η Εκκλησία:

«Σταυρός ο φύλαξ πάσης της οικουμένης • Σταυρός η ωραιότης της Εκκλησίας...»

Την θεολογική σημασία της εορτής την βρίσκουμε στα τροπάρια της ημέρας. Από αυτά εκείνα του Εσπερινού και των αίνων είναι τα πιο μεστά σε νοήματα και πλουσιώτερα σε ποιητικές εξάρσεις. Τα θεολογικά αυτά νοήματα συμπυκνώνει στους στίχους του το πρώτο απόστιχο του Εσπερινού του πλ. α' ήχου:

«Χαίροις ο ζωηφόρος Σταυρός, της ευσέβειας το αήττητον τρόπαιον, η θύρα του Παραδείσου, ο των πιστών στηριγμός, το της Εκκλησίας περιτείχισμα, δι' ου εξηφάνισται, η φθορά και κατήργηται, και κατεπόθη του θανάτου η δύναμις, και υψώθημεν, από γης προς ουράνια. Όπλον ακαταμάχητον, δαιμόνων αντίπαλε, δόξα Μαρτύρων Οσίων, ως αληθώς εγκαλλώπισμα, λιμήν σωτηρίας, ο δωρούμενος τω κόσμω το μέγα έλεος».

Το απολυτίκιο της ημέρας είναι το γνωστό σε όλους μας:

Σώσον, Κύριε, τον λαόν Σου και ευλόγησον την κληρονομίαν Σου, νίκας τοις βασιλεύσι κατά βαρβάρων δωρούμενος και το σον φυλάττων, δια του Σταυρού Σου, πολίτευμα.

Στο τροπάριο αυτό γίνεται λόγος για το ότι ο λαός ανήκει στον Θεό: «Σώσον Κύριε τον λαόν Σου και ευλόγησον την κληρονομίαν Σου». Επομένως, ο λαός δεν ανήκει στους άρχοντας, οι οποίοι δεν έχουν το δικαίωμα να τον διευθύνουν ως δικό τους κτήμα, ανεξάρτητα από τον Θεό.

Κληρονομία είναι η Εκκλησία, η μία, αγία, καθολική και αποστολική, που κρατά αμετάβλητα και αδιάλειπτα την διαδοχή, την διδασκαλία και τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος.

Η φράση «νίκας τοις βασιλεύσιν»; εννοιολογικά αναφέρεται στους άρχοντας που ηγούνται του λαού. Βέβαια για λόγους ποιμαντικούς, ακριβώς επειδή έχει ταλαιπωρηθή ο ελληνικός λαός από παρεμβάσεις στα ενδότερα της

εκκλησιαστικής ζωής και της λατρείας, μπορεί να γίνει αλλαγή κυρίως στο συγκεκριμένο τροπάριο, επειδή ψάλλεται σε κάθε αγιασμό, με την φράση «;νίκας τοις ευσεβέσι»;

Επειτα, γίνεται λόγος για το πολίτευμα του Κράτους που προστατεύεται από τον Σταυρό: «και το σον φυλάττων διά του σταυρού Σου πολίτευμα». Πρόκειται για ένα πολίτευμα που στηρίζεται στον αποκαλυπτικό λόγο του Θεού, στο πολίτευμα του Σταυρού, δηλαδή στην αγάπη ως υπέρβαση της φιλαυτίας. Και το ερώτημα τίθεται καυτό: Το σύγχρονο πολίτευμα εμπνέεται από τον Σταυρό του Χριστού, δηλαδή από τον αγώνα υπερβάσεως του ατομικισμού και της ατομοκρατίας, ή είναι ένα πολίτευμα ατομικής ευδαιμονίας και ηδονοκρατίας με τις ποικίλες μορφές της;

Ακόμη στο τροπάριο αυτό γίνεται λόγος για βαρβάρους: «κατά βαρβάρων δωρούμενος». Ποιοι είναι αυτοί οι βάρβαροι; Το τροπάριο αυτό θέτει έναν βαθύ πολιτειακό προβληματισμό που δεν συνδέεται με την εξωτερική μορφή του πολιτεύματος, αλλά με τον τρόπο ζωής και πολιτείας τόσο των αρχόντων όσο και των αρχομένων.

Χρησιμοποιήθηκαν αποσπάσματα απο την Εφημ. Το Βήμα και απο κείμενα του κ. Λάμπρος Κ. Σκόντζος (Θεολόγος)

Πηγή: mageirikesdiadromes.gr